

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: March/April-2023
Political Science (Compulsory) Paper-II
POLC25: Public Policy (New Pattern 2022)

Day and Date: Friday, 12/05/2023
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 From which point of view of public policy do they formulate a policy by formulating a prudent model of policy?
 a) System approach b) Increased approach c) group approaching d) Discretionary approach
- 2 In which perspective is the action to bring pressure on the government ?
 a) Discretionary approach b) group approaching c) Increase approaching d) None of these
- 3 Who raised the Vivek approach ?
 a) Herbert Simon b) Truman c) Gulik d) Taylor
- 4 Who raised the system approach?
 a) Gulik b) White c) Herbut Simon d) David Eston
- 5 What is the logical and scientific approach to public policy making ?
 a) group approaching b) Discretionary approach c) Increase approaching d) Game approach
- 6 Who is the leader of the Cabinet Ministers ?
 a) President's b) Attractiveists c) Governor d) Prime Minister
- 7 Is the implementation of public policy primarily on Kashi?
 a) Employee class b) administrative capacity c) population d) political party
- 8 Which element is the supreme body making public policy in a democratic nation ?
 a) Auditorium b) President's c) bureaucracy d) Justice
- 9 Who keeps track of decisions and policies on each issue ?
 a) Pressure group b) Secretariat c) President's d) NGO
- 10 Who says 'finance is the soul of the state' ?
 a) Kautilya b) Mahatma Gandhi c) Karl Marx d) Dadabhai Naoroji
- 11 The first industrial policy of independent India was ----- this year.
 a) 1950 b) 19447 c) 1948 d) 1952
- 12 Second Backward Classes Commission was constituted under the Chairmanship of -----.
 a) Kaka Kalelkar b) B.P.Mandal c) Indra Sahni d) V.P. Singh

- 13 To what extent did the Mandal Commission provide for reservation in jobs for OBCs?
a) 17 b) 37 c) 3 d) 27
- 14 According to Article ----- of the Constitution of India, there is a provision for equal pay for men and women for equal work.
a) 28 b) 29 c) 39 d) 49
- 15 In Maharashtra, there is a provision of ----- percent reservation for women in Panchayat Raj.
a) 50 b) 29 c) 27 d) 33

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Incremental Approach
- 2 Group Approach
- 3 Basis of public policy making
- 4 New Education Policy 2020

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Elaborate the important steps of conscience approach in public policy process.
- 2 Stages of public policy making
- 3 Explain the policy of women empowerment in Maharashtra.
- 4 Evaluate New Education Policy 2020.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the System Approach in public policy.
- 2 Explain the contribution of agriculture sector in Indian economy.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सार्वजनिक धोरणाच्या कोणत्या दृष्टीकोनात धोरणाचे विवेकी प्रारूप मांडून धोरण निश्चिती करतात ?
अ) व्यवस्था दृष्टीकोन ब) वाढीव दृष्टीकोन क) गट दृष्टीकोन ड) विवेक दृष्टीकोन
- 2 शासनावर दबाव आणण्याची कृती कोणत्या दृष्टीकोनात अपेक्षित आहे ?
अ) विवेक दृष्टीकोन ब) गट दृष्टीकोन क) वाढीचा दृष्टीकोन ड) यापैकी नाही
- 3 विवेक दृष्टीकोन कोणी मांडला ?
अ) हर्बर्ट सायमन ब) टुमन क) गुलिक ड) टेलर
- 4 व्यवस्था दृष्टीकोन कोणी मांडला ?
अ) गुलिक ब) व्हाईट क) हर्बर्ट सायमन ड) डेव्हिड ईस्टन
- 5 सार्वजनिक धोरण निर्माण प्रक्रियेत कोणता दृष्टीकोन तार्किक व वैज्ञानिक प्रारूप आहे ?
अ) गट दृष्टीकोन ब) विवेक दृष्टीकोन क) वाढीचा दृष्टीकोन ड) खेळ दृष्टीकोन

- 6 कॅबिनेट मंत्र्यांचा प्रमुख नेता कोण असतो ?
 अ) राष्ट्रपती ब) महान्यायवादी क) राज्यपाल ड) पंतप्रधान
- 7 सार्वजनिक धोरणाची अंमलबजावणी प्रामुख्याने कश्यावर अवलंबून असते ?
 अ) कर्मचारी वर्ग ब) प्रशासकीय क्षमता क) लोकसंख्या ड) राजकीय पक्ष
- 8 लोकशाही राष्ट्रामध्ये कोणता घटक सार्वजनिक धोरण निर्माण करणारी सर्वोच्च यंत्रणा असते ?
 अ) सभागृह ब) राष्ट्रपती क) नोकरशाही ड) न्यायमंडळ
- 9 प्रत्येक समस्येवरील निर्णय व धोरणांच्या नोंदी कोण ठेवत असते ?
 अ) दबावगट ब) सचिवालय क) राष्ट्रपती ड) अशासकीय संघटना
- 10 'वित्त हा राज्याचा आत्मा आहे' असे कोणी म्हटलेले आहे ?
 अ) कौटिल्य ब) माहात्मा गांधी क) कार्ल मार्क्स ड) दादाभाई नौरोजी
- 11 स्वतंत्र भारताचे पहिले औद्योगिक धोरण ----- या वर्षीचे आहे.
 अ) 1950 ब) 19447 क) 1948 ड) 1952
- 12 दुसरा मागासवर्गीय आयोग ----- यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आला.
 अ) काका कालेलकर ब) बी.पी.मंडल क) इंद्र साहनी ड) व्ही.पी. सिंग
- 13 मंडल आयोगाने ओबीसी साठी नोकरीमध्ये किती प्रमाणात आरक्षणाची तरतूद केली.
 अ) 17 ब) 37 क) 3 ड) 27
- 14 भारतीय राज्यघटनेतील ----- कलमानुसार स्त्री पुरुषांना समान कामासाठी सामान वेतन देण्याची तरतूद आहे.
 अ) 28 ब) 29 क) 39 ड) 49
- 15 महाराष्ट्रात स्त्रीयांना पंचायतराज मध्ये ----- टक्के आरक्षणाची तरतूद आहे.
 अ) 50 ब) 29 क) 27 ड) 33

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 वाढीचा दृष्टीकोन
- 2 गट दृष्टीकोन
- 3 सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे आधार
- 4 नवीन शैक्षणिक धोरण 2020

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेतील विवेक दृष्टिकोनाचे महत्वाचे टप्पे विशद करा.
- 2 सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे टप्पे
- 3 महाराष्ट्रातील महिला सबलीकरणाचे धोरण स्पष्ट करा.
- 4 नवीन शैक्षणिक धोरण 2020 मूल्यमापन करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सार्वजनिक धोरणातील व्यवस्था दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- 2 भारतीय अर्थव्यवस्थेतील कृषी क्षेत्राचे योगदान स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: March/April-2023
Political Science (Compulsory) Paper-II
POLC25: Public Policy (New Pattern 2022)

Day and Date:Friday,12/05/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सार्वजनिक धोरणाच्या कोणत्या दृष्टीकोनात धोरणाचे विवेकी प्रारूप मांडून धोरण निश्चिती करतात ?
अ) व्यवस्था दृष्टीकोन विवेक दृष्टीकोन ब) वाढीव दृष्टीकोन क) गट दृष्टीकोन ड)

Option 4

- 2 शासनावर दबाव आणण्याची कृती कोणत्या दृष्टीकोनात अपेक्षित आहे ?
अ) विवेक दृष्टीकोन ब) गट दृष्टीकोन क) वाढीचा दृष्टीकोन ड) यापैकी नाही

Option 2

- 3 विवेक दृष्टीकोन कोणी मांडला ?
अ) हर्बर्ट सायमन ब) टुमन क) गुलिक ड) टेलर

Option 1

- 4 व्यवस्था दृष्टीकोन कोणी मांडला ?
अ) गुलिक ब) व्हाईट क) हर्बर्ट सायमन ड) डेव्हिड ईस्टन

Option 4

- 5 सार्वजनिक धोरण निर्माण प्रक्रियेत कोणता दृष्टीकोन तार्किक व वैज्ञानिक प्रारूप आहे ?
अ) गट दृष्टीकोन ब) विवेक दृष्टीकोन क) वाढीचा दृष्टीकोन ड) खेळ दृष्टीकोन

Option 2

- 6 कॅबिनेट मंत्र्यांचा प्रमुख नेता कोण असतो ?
अ) राष्ट्रपती ब) महान्यायवादी क) राज्यपाल ड) पंतप्रधान

Option 4

- 7 सार्वजनिक धोरणाची अंमलबजावणी प्रामुख्याने कशावर अवलंबून असते ?
अ) कर्मचारी वर्ग ब) प्रशासकीय क्षमता क) लोकसंख्या ड) राजकीय पक्ष

Option 1

- 8 लोकशाही राष्ट्रामध्ये कोणता घटक सार्वजनिक धोरण निर्माण करणारी सर्वोच्च यंत्रणा असते ?
अ) सभागृह ब) राष्ट्रपती क) नोकरशाही ड) न्यायमंडळ

Option 1

- 9 प्रत्येक समस्येवरील निर्णय व धोरणांच्या नोंदी कोण ठेवत असते ?
अ) दबावगट ब) सचिवालय क) राष्ट्रपती ड) अशासकीय संघटना

Option 2

- 10 'वित्त हा राज्याचा आत्मा आहे' असे कोणी म्हटलेले आहे ?
अ) कौटिल्य ब) महात्मा गांधी क) कार्ल मार्क्स ड) दादाभाई नौरोजी

Option 1

- 11 स्वतंत्र भारताचे पहिले औद्योगिक धोरण ----- या वर्षीचे आहे.
अ) 1950 ब) 19447 क) 1948 ड) 1952

Option 4

- 12 दुसरा मागासवर्गीय आयोग ----- यांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आला.
अ) काका कालेलकर ब) बी.पी.मंडल क) इंद्र साहनी ड) व्ही.पी. सिंग

Option 2

- 13 मंडल आयोगाने ओबीसी साठी नोकरीमध्ये किती प्रमाणात आरक्षणाची तरतूद केली.
अ) 17 ब) 37 क) 3 ड) 27

Option 4

14 भारतीय राज्यघटनेतील ----- कलमानुसार स्त्री पुरुषांना समान कामासाठी सामान वेतन देण्याची तरतूद आहे.

अ) 28 ब) 29 क) 39 ड) 49

Option 3

15 महाराष्ट्रात स्त्रीयांना पंचायतराज मध्ये ----- टक्के आरक्षणाची तरतूद आहे.

अ) 50 ब) 29 क) 27 ड) 33

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 वाढीचा दृष्टीकोन

Ans:

2 गट दृष्टीकोन

Ans:

3 सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे आधार

Ans:

4 नवीन शैक्षणिक धोरण 2020

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेतील विवेक दृष्टिकोनाचे महत्वाचे टप्पे विशद करा.

Ans:

2 सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे टप्पे

Ans:

3 महाराष्ट्रातील महिला सबलीकरणाचे धोरण स्पष्ट करा.

Ans:

4 नवीन शैक्षणिक धोरण 2020 मूल्यमापन करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 सार्वजनिक धोरणातील व्यवस्था दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Ans:

2 भारतीय अर्थव्यवस्थेतील कृषी क्षेत्राचे योगदान स्पष्ट करा.

Ans:
